

Навчальна програма
з української мови та літературного читання
(складник типової освітньої програми)
для 3-4 класів
закладів загальної середньої освіти
з навчанням румунською мовою

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основним завданням вивчення української мови у 3 – 4 класах є розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності на основі отриманих лінгвістичних знань. Метою навчального предмета «Літературне читання» - формування читацької компетентності молодших школярів.

У 3 класі удосконалюються навички письма українською мовою, здобуті у 2 класі, узагальнюються знання про звуки і букви української мови, формуються орфографічні вміння, учні практично знайомляться з лексичним значенням слів, їх будовою, приналежністю до певної частини мови та роллю в реченні.

У 4 класі передбачається поглиблення і систематизація знань, отриманих у попередніх класах, формування граматичних умінь. Учні отримують знання з різних розділів мови, які мають стати базовими для опанування мови у середніх класах.

Предмет «Літературне читання» передбачає формування й розвиток якостей читання, ознайомлення школярів з дитячою літературою як мистецтвом слова, розвиток дитячої особистості засобами читацької діяльності.

3 клас
(210 годин)

I семестр – 102 год (51 урок української мови та 51 урок літературного читання (17 тижнів по 3 уроки української мови та 3 уроки літературного читання на тиждень)

II семестр – 108 год (54 уроки української мови та 54 уроки літературного читання (18 тижнів по 3 уроки української мови та 3 уроки літературного читання на тиждень)

Очікувані результати навчання здобувачів освіти	Зміст навчання
--	-----------------------

Змістова лінія «Взаємодіємо усно»	
1. Слухаємо-розуміємо українське мовлення (Аудіювання)	
<p>Сприймає і розуміє усне українське мовлення, впізнає в ньому засвоєні слова;</p> <p>сприймає монологічне висловлення, відповідає на запитання за змістом прослуханого, а також ставить 1 – 2 запитання за почутим;</p> <p>відтворює основний зміст невеликого за обсягом (6 – 8 речень) усного повідомлення;</p> <p>формулює одне-два речення для висловлення свого ставлення до почутого;</p> <p>сприймає мовлення вчителя, розуміє поставлені ним навчальні завдання і виконує їх;</p>	<p>Сприймання й розуміння усного українського мовлення, впізнавання в ньому засвоєних слів;</p> <p>Сприймання монологічного висловлення, розуміння його змісту;</p> <p>Відтворення змісту усного повідомлення;</p> <p>Висловлення свого ставлення до почутого</p> <p>Сприймання й розуміння поставлених учителем навчальних завдань;</p>
2. Спілкуємося українською мовою (Говоріння)	
<p>бере участь у складанні діалогів відповідно до ситуації мовлення, на задану вчителем тему, за змістом фольклорних та художніх творів;</p> <p>промовляє репліки відповідною силою голосу, з мімікою та жестами у належному темпі мовлення;</p> <p>використовує формули мовленнєвого етикету(слова вітання і прощання, подяки, вибачення, форми звертання до однолітків та дорослих);</p> <p>усно переказує почуте або прочитане самостійно або використовуючи ілюстрації, план, опорні слова, словосполучення;</p>	<p>2.1. Складання діалогів</p> <p>діалогічне мовлення: ведення діалогу</p> <p>дотримання культури мовлення під час ведення діалогу</p> <p>2.2. Переказ, розповідь, опис</p> <p>переказування сприйнятого на слух, прочитаного або побаченого</p>

<p>усно переказує епізод із переглянутого фільму, мультфільму, телепередачі;</p> <p>бере участь у колективному складанні усних висловлень (розповідей та описів) за ілюстраціями, серією малюнків, планом, опорними словами;</p> <p>розповідає (з допомогою вчителя) про події з власного життя, свої спостереження, враження від побаченого або почутого;</p>	<p>складання монологічних висловлень</p>
--	--

Змістова лінія «Читаємо»

<p>Орієнтовний зміст навчального матеріалу: <i>твори дитячої літератури, різні за жанром і тематикою:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – різні жанри усної народної творчості (казки, лічилки, загадки, скоромовки, пісні та ін.), – доступні віку художні твори відомих українських та зарубіжних (у тому числі й румунських) письменників на актуальні теми для дітей: літературні казки, оповідання, вірші, байки, комікси; – пізнавальні твори публіцистичного стилю для дітей молодшого шкільного віку; – дитяча періодика; <p><i>теми творів для читання:</i> про Україну, пам'ятні місця України, рідний край, родину, природу, дітей, дружбу, шкільне життя та дитячі захоплення, цікаві пригоди та ін.</p> <p>Очікувані результати навчання здобувачів освіти: розрізняє жанри художніх творів, які вивчили, знає імена та прізвища авторів художніх творів.</p>	
--	--

<p>Читає вголос правильно, свідомо, виразно, з дотриманням відповідного темпу, плавно цілими словами (багатоскладові слова складами) нескладні за змістом твори;</p> <p>виконує завдання для розвитку оперативного поля читання, вправи на читання у різному темпі;</p> <p>виконує вправи для тренування артикуляційного апарату; правильно читає букви, які в румунській і українській мовах мають однакове написання, проте різне значення ([v], [c], [p] та ін.)</p>	<p>Розвиток читацьких навичок:</p> <p>темп читання вголос</p> <p>правильність читання</p>
---	---

<p>правильно вимовляє під час читання звуки української мови, зокрема, які схожі до звуків румунської, але не однакові ([x], [ɣ] та ін.), а також звуки (звукосполучення), яких немає в румунській мові ([и], [йі], [ɣ] та ін.);</p> <p>правильно наголошує слова, зокрема ті, звучання яких в обох мовах різниться наголосом (синоніми – <i>sinoníme</i>, футбол – <i>fótbál</i> та ін.);</p>	<p>звукова культура мовлення</p>
<p>розуміє значення більшості слів, ужитих у прямому значенні, а в найпростіших контекстах - значення слів, вжитих у переносному значенні;</p> <p>знаходить у тексті незрозумілі слова та користується перекладним словником (з підручника) для з'ясування їх значення або слухає тлумачення вчителя;</p>	<p>усвідомленість читання</p>
<p>дотримується під час читання правильної інтонації та пауз, які зумовлені змістом тексту та розділовими знаками;</p> <p>виконує вправи та завдання, які спрямовані на вироблення темпу читання;</p> <p>регулює темп читання та силу голосу (самостійно та за завданням учителя);</p>	<p>виразність читання.</p>
<p>оволодіває способами читати мовчки (з допомогою вчителя)</p>	<p>Читання мовчки</p>
<p>називає фольклорні та літературні твори, які вивчали (загадка, скоромовка, лічилка, пісня, казка, вірш, байка, оповідання);</p>	<p>Розрізнення творів різних жанрів</p>
<p>виділяє заголовки, пояснює (з допомогою вчителя) зв'язок заголовка зі змістом твору;</p> <p>визначає у прозовому творі складові: початок, основну частину, кінцівку, виділяє подію; встановлює послідовність подій.</p>	<p>Сприймання, розуміння та аналіз прочитаного</p>
<p>розуміє зміст прочитаного твору: відповідає на запитання за змістом та знаходить у творі відповідь на запитання, розповідає, яка подія відбулася, хто є</p>	

персонажами твору, описує їх зовнішність, аналізує вчинки (з допомогою вчителя); визначає тему й головну думку, встановлює зв'язок між змістом твору та ілюстрацією до нього, переказує прочитаний твір (уривок);

читає в ролях, відтворюючи характер героїв (після попередньої підготовки)

висловлює власне ставлення до прочитаного: хто з героїв сподобався (або не сподобався), чому, що з прочитаного найбільше запам'яталося;

називає джерела інформації українською мовою: дитячі книжки, газети, журнали, енциклопедії, радіо, телебачення, Інтернет, реклама;

розрізняє вербальну і візуальну інформації в тексті;

шукає і знаходить за завданням учителя потрібну візуальну інформацію в дитячій книжці, (дитячому журналі), пояснює її зміст; відповідає на запитання за змістом прочитаного (прослуханого);

знаходить у прочитаних творах відповіді на запитання, поставлені вчителем;

переказує прочитане (прослухане);

висловлює 2 – 3 реченнями власну думку щодо прочитаного (почутого);

знає і називає українською мовою елементи дитячої книжки (прізвище автора, заголовок, ілюстрації);

висловлює здогад, про що може розповідатися в книжці (творі);

називає українською мовою типи дитячих книжок: книжка-твір, книжка-збірка (казок, оповідань, віршів), дитячий журнал, енциклопедія, словник;

знає і розповідає правила збереження книжки та дотримується їх;

Інсценізація прочитаного

Висловлювання думки за прочитаним

Інші джерела та види інформації

Робота з дитячою книжкою

<p>дотримується правил поводження з книгою та гігієни читання (під керівництвом дорослого); виявляє інтерес до читання; знає жанри творів, які читали; називає прізвища авторів прочитаних творів; розповідає, які епізоди найбільше вразили;</p> <p>знає напам'ять 4 – 5 віршів, імена їх авторів</p>	<p>Заучування напам'ять</p>
<p>Змістова лінія «Взаємодіємо письмово»</p>	
<p>формулює і записує запитання за сюжетним малюнком або серією; формулює і записує відповіді на запитання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміщені у підручнику, - за сюжетним малюнком (або серією), - вчителя; <p>бере участь у колективному складанні письмового переказу; записує, користуючись планом та опорними словами, переказ (під керівництвом учителя); записує, користуючись планом та опорними словами, колективно складений твір-розповідь за малюнком (або серією); записує, користуючись планом та опорними словами, колективно складений твір-розповідь за малюнком (або серією);</p> <p>записує, користуючись планом та опорними словами, колективно складений твір-опис предмета, улюбленої тварини, друга (подруги) або предметного малюнка;</p>	<p>Розвиток умінь висловлюватися письмово</p> <p>Написання власних висловлень</p>
<p>Змістова лінія «Досліджуємо медіа»</p>	
<p>Сприймає і розуміє переглянуті фільми, мультфільми українською мовою, радіо- та телепередачі, розповідає, про що в них ідеться, переказує зміст, висловлює за ними кількома реченнями (4 - 5) власну думку; створює елементарні медіапродукти (листівку, sms-повідомлення, лепбук)</p>	<p>Медіапродукція</p>
<p>Змістова лінія «Досліджуємо мовні явища»</p>	
<p>пише розбірливо, охайно рукописні букви, правильно поєднуючи їх у слова; позначає однакові в румунській й українській мовах звуки ([б], [п], [л], [н], [с] та ін.)</p>	<p>Розвиток навичок письма українською мовою</p>

буквами українського алфавіту;
дотримується гігієнічних правил письма,
культури оформлення письмових робіт;

застосовує правило для запису слів з
апострофом;
вживає м'який знак для позначення м'якості
приголосних на письмі;
правильно пише слова з буквосполученнями
йо та *ьо*;
позначає подовження приголосних двома
буквами;
правильно пише слова з апострофом;
правильно пише слова з префіксами пре-,
при-, роз-, без-, з (с).

аналізує звуко-буквений склад слова;

правильно вимовляє голосні і приголосні
звуки і позначає їх відповідними буквами;
утворює нові слова, замінюючи одну із букв,
додаючи або вилучаючи один звук (букву);

правильно називає букви українського
алфавіту;
використовує алфавіт під час пошуку у
словнику потрібного слова;
розташовує 3 – 4 слова за алфавітом (за
першою буквою)

поділяє слова на склади;
переносить слова з рядка в рядок складами;
не залишає в попередньому рядку і не
переносить у наступний одну букву;
правильно переносить слова зі збігом
приголосних, а також з літерами *ь*, *й*,
буквосполученнями *дж*, *дз*, *йо*, *ьо*,
апострофом (з допомогою вчителя);

правильно наголошує загальноживані слова;
визначає наголошений склад; розрізняє
доступні слова та форми одного і того ж
слова, які відрізняються лише наголосом
(сестри – сестрі, назви - назві)

Розвиток правописних
навичок

Звуко-буквений склад слова
вимова звуків і позначення
їх відповідними буквами

Використання алфавіту

Формування вмінь поділяти
слова на склади,
використання цих умінь під
час переносу слів з рядка в
рядок

Наголошування слів

правильно вимовляє однакові в обох мовах голосні звуки, а також ті, яких немає у румунській мові [и], [е], позначає їх відповідними буквами;

вправляється в правильній вимові звуків [и], [е], звукосполученні [йі];

знає звукове значення букв я, ю, є залежно від позиції у слові, а також букви ї;

правильно вимовляє усі приголосні звуки та звукосполучення української мови і позначає їх під час письма відповідними буквами;

вправляється у розрізненні звуків[г] - [х] та позначенні їх відповідними буквами;

виконує завдання, які виробляють правильну вимову звуків[г] - [х];

розрізняє тверді і м'які приголосні звуки;

правильно вимовляє м'які приголосні приголосні[д'], [т'],[з'], [дз'],[с'], [ц'],[л'] перед [і], [а], [у], [е];

правильно вимовляє звук [й] та позначає його відповідною буквою;

розрізняє звуки [і] - [й] та звукосполучення [йі], позначає їх на письмі відповідними буквами;

вживає букви і, я, ю, є, ь для позначення м'якості приголосних на письмі;

правильно вимовляє та позначає на письмі слова з буквосполученнями ьо, йо;

розрізняє слова з подовженими приголосними звуками, правильно вимовляє їх та позначає подовження двома буквами;

спостерігає(з допомогою вчителя) за вживанням слів у прямому й переносному значеннях;

виявляє початкові вміння розрізняти переносне значення слова;

пояснює (з допомогою вчителя) різні значення доступних багатозначних слів;

вживає у власному мовленні найбільш поширені слова в переносному значенні;

розпізнає слова, близькі і протилежні за значенням, а також слова-омоніми;

Голосні звуки української мови, позначення їх буквами

Приголосні звуки української мови, позначення їх буквами

Лексичне значення слова. Використання лексичного запасу.

добирає до найбільш уживаних слів близькі та протилежні за значенням слова;
розрізняє звучання термінів «синоніми», «антоніми», «омоніми» у румунській й українській мовах;
вживає у власному мовленні слова-синоніми, омоніми та антоніми;

спостерігає за значенням спільнокореневих слів;

добирає 2 – 3 спільнокореневих слова, вміє пояснити їх значення;

вміє визначати основу слова і закінчення та позначати їх графічно;

змінює слова для зв'язку їх у реченні;

визначає корінь слова у спільнокореневих словах;

вживає у власному мовленні найпростіші спільнокореневі слова;

визначає префікси і суфікси у словах нескладної будови;

розрізняє у процесі навчальної роботи усно і під час письма префікси та співзвучні з ними прийменники;

добирає слова із відповідними префіксами (суфіксами) за завданням вчителя;

розрізняє слова, які відповідають на питання *хто?* і *що?*;

ставить запитання *хто?* *що?* до слів-назв;

розрізняє слова загальні і власні назви;

правильно вживає, використовуючи знання з румунської мови, велику (малу)букви у власних (загальних) назвах;

розрізняє іменники за числами (один – багато);

добирає до слів у формі однини слова у формі множини та навпаки;

визначає рід засвоєних слів-назв,

підставляючи слова *він*, *вона*, *воно*, *мій*, *моя*, *моє* та за родовими закінченнями;

вживає у власному мовленні слова-назви;

Словотвір та будова слова

Слова-назви(іменники)

впізнає слова, які відповідають на питання *який? яка? яке? які?* окремо, в реченнях та у тексті, ставить до них запитання;
змінює слова-ознаки за родами;
утворює сполучення іменників з прикметниками, вживаючи прикметник у тому ж роді, числі й відмінку, що й іменник;
добирає(з допомогою вчителя) до відомого предмета ознаки (за кольором, розміром, якістю тощо);

впізнає слова-назви дій окремо і в реченнях, ставить до них питання;
добирає слова-назви дій до назв предметів і використовує їх у мовленні;
змінює слова-дії за особами (практично, з допомогою вчителя)
добирає дієслова для висловлення власних думок;

впізнає в реченні службові слова;
пише службові слова окремо від інших слів;
пов'язує між собою слова за допомогою службових слів;

розпізнає речення за його основними ознаками;
розрізняє розповідні, питальні і спонукальні речення, окличні та неокличні речення, вживає їх у мовленні, правильно інтонуючи;
складає розповідні, питальні і спонукальні речення, окличні та неокличні речення, записує речення, використовуючи в кінці речень відповідні розділові знаки;
доповнює речення словами, відповідаючи на питання вчителя;
складає речення за малюнком, на задану тему і записує їх;
визначає головні слова у реченні (підмет і присудок);
встановлює (з допомогою вчителя) зв'язок між словами у простому реченні;

Слова-ознаки
(прикметники)

Слова-назви дій (дієслова)

Службові слова і
використання їх для зв'язку
слів у реченні.

Речення

<p>впізнає слова-звертання у питальних та спонукальних реченнях; складає речення зі словами-звертаннями, записує їх, відділяючи звертання комою;</p> <p>визначає текст за його основними ознаками; розрізняє текст-розповідь і текст-опис, складає з допомогою вчителя ці типи текстів; добирає заголовок до тексту; визначає в тексті зачин, основну частину, кінцівку; визначає тему й головну думку тексту; розуміє послідовність подій у тексті, перебудовує деформований текст у правильний; виявляє початкові вміння знаходити у художніх текстах виражальні засоби мови (епітети, порівняння (без уживання термінів)); бере участь у колективному складанні невеликих за обсягом текстів-розповідей (3-4 речення) за сюжетними малюнками, серією малюнків, про події з власного життя, текстів-описів; вживає слова, що пов'язують між собою речення у тексті (займенники, прислівники, синоніми (без уживання термінів)) для уникнення повторів;</p> <p>перевіряє і редагує власні тексти, усуваючи повтори однакових слів</p>	<p>Текст</p> <p>Удосконалення текстів</p>
--	---

4 клас

(210 годин)

I семестр – 102 год (51 урок української мови та 51 урок літературного читання (17 тижнів по 3 уроки української мови та 3 уроки літературного читання на тиждень)

II семестр – 108 год (54 уроки української мови та 54 уроки літературного читання (18 тижнів по 3 уроки української мови та 3 уроки літературного читання на тиждень)

Очікувані результати навчання	Зміст навчання
-------------------------------	----------------

здобувачів освіти	
Змістова лінія «Взаємодіємо усно»	
1. Слухаємо-розуміємо українське мовлення (Аудіювання)	
<p>Слухає і розуміє усне українське мовлення, упізнає в ньому засвоєні слова;</p> <p>сприймає монологічне висловлення, відповідає на запитання за змістом прослуханого або виконує тестові завдання; формулює 4 – 6 запитань за прослуханим;</p> <p>відтворює зміст невеликого за обсягом усного повідомлення (6 - 8 речень);</p> <p>формулює чотири і більше речень для висловлення свого ставлення до почутого;</p> <p>сприймає і розуміє мовлення вчителя, виконує завдання, пов'язані з навчальною діяльністю;</p>	<p>Слухання і розуміння усного українського мовлення, упізнавання в ньому засвоєних слів;</p> <p>Слухання художніх, пізнавальних та навчальних текстів (у запису або зі слів учителя), розуміння їх змісту;</p> <p>Відтворення змісту усного повідомлення;</p> <p>Висловлення свого ставлення до почутого</p> <p>сприймання й розуміння поставлених учителем навчальних завдань;</p>
2. Спілкуємося українською мовою (Говоріння)	
<p>бере участь у діалозі відповідно до ситуації мовлення, на задану вчителем тему, за змістом фольклорних та художніх творів;</p> <p>промовляє репліки відповідною мімікою та жестами, дотримуючись необхідної сили голосу, темпу мовлення;</p> <p>вживає слова мовленнєвого етикету (вітання і прощання відповідно до ситуації мовлення і віку співбесідника, подяки, вибачення, форми звертання до однолітків та дорослих);</p>	<p>2.1. Складання діалогів: ведення діалогу</p> <p>дотримання культури мовлення під час ведення діалогу</p> <p>2.2. Переказ, розповідь, опис</p>

<p>розповідає зв'язно, правильно, чітко, у логічній послідовності, орієнтуючись на слухача про події з власного життя, свої спостереження, враження від побаченого або почутого;</p> <p>усно переказує почуте/переглянуте/ побачене повідомлення (7 – 8 речень) з опорою на ілюстрації, план, ключові слова;</p> <p>усно переказує епізод із переглянутого фільму, мультфільму, телепередачі;</p> <p>бере участь у колективному складанні творів-розповідей за сюжетним малюнком або серією малюнків, творів-описів предметів, осіб, тварин, власними спостереженнями;</p> <p>виявляє початкові уміння складати твори-міркування на основі зразка та вихідної інформації (з допомогою вчителя);</p>	<p>розповіді про події з власного життя, спостереження, враження від почутого або побаченого</p> <p>переказування сприйнятого на слух, переглянутого або прочитаного</p> <p>складання монологічних висловлень</p>
---	---

Змістова лінія «Читаємо»

Орієнтовний зміст навчального матеріалу:
твори дитячої літератури, різні за жанром і тематикою:

- різні жанри усної народної творчості (казки, лічилки, загадки, скоромовки, пісні та ін.),
- доступні віку художні твори відомих українських та зарубіжних (у тому числі й румунських) письменників на актуальні теми для дітей: літературні казки, оповідання, вірші, байки, п'єси;
- науково-пізнавальні твори для дітей молодшого шкільного віку;
- дитяча періодика;

теми творів для читання: про Україну, відомих особистостей в українській історії та культурі, рідний край, родину, природу, дітей, дружбу, шкільне життя, дитячі захоплення, цікаві пригоди, на морально-етичні та патріотичні теми та ін.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти: розрізняє жанри художніх творів, які вивчили, знає імена та прізвища авторів художніх творів.

<p>читає правильно, свідомо, виразно, з дотриманням відповідного темпу, плавно, цілими словами твори, які відповідають віковим особливостям учнів;</p> <p>оволодіває способами читати мовчки;</p>	<p>Техніка читання</p> <p>читання мовчки</p>
---	--

виконує завдання для розвитку артикуляційного апарату, розширення оперативного поля читання, правильності сприймання тексту, пришвидшення темпу читання;

правильно вимовляє під час читання звуки української мови, зокрема, ті, які схожі до звуків румунської, але не однакові ([x], [ɣ] та ін.), а також звуки (звукосполучення), яких немає в румунській мові ([и], [йі], [ɣ] та ін.); правильно читає у словах букви в, с, р, е, які в українській мові мають інше, ніж у румунській, звукове значення;

розуміє зміст прочитаного твору: відповідає на запитання за змістом та знаходить у творі відповідь на запитання, розповідає, яка подія відбулася, хто є персонажами твору, описує їх зовнішність, аналізує вчинки (з допомогою вчителя), самостійно встановлює послідовність подій;

визначає тему й головну думку, встановлює зв'язок між змістом твору та ілюстрацією до нього; переказує прочитаний твір (уривок), після попередньої роботи читає в ролях, відтворюючи характер героїв.

висловлює власне ставлення за змістом прочитаного: хто з героїв сподобався (або не сподобався), чому, що з прочитаного найбільше запам'яталося;

знаходить з допомогою вчителя епітети, порівняння, метафори (без уживання термінів), пояснює слова, вжиті у переносному значенні;

вміє користуватися іншими джерелами інформації: дитячими книжками, газетами, журналами, енциклопедіями;

знаходить в інших джерелах потрібну інформацію, переказує її;

виділяє та правильно називає у дитячому журналі число журналу, рік видання;

Розвиток техніки читання

Звукова культура мовлення

Аналіз та інтерпретація прочитаного

У 4 класі продовжується робота з розвитку вмінь учнів аналізувати прочитане, яка мала місце у 3 класі.

Інші джерела та види інформації

<p>розуміє і може пояснити з допомогою вчителя значення понять «примірник», «комплект»;</p> <p>виділяє в книжці та правильно називає її автора, назву, відомості про письменника; добирає і читає дитячі книжки на рекомендовану вчителем тематику; самостійно шукає і знаходить потрібну книжку у відкритому бібліотечному фонді; самостійно користується довідковою літературою (дитячими енциклопедіями, словничками) для пошуку потрібної інформації;</p> <p>знає правила збереження книжки та дотримується їх; дотримується правил поводження з книгою та гігієни читання (під керівництвом дорослого); виявляє інтерес до читання;</p> <p>знає напам'ять 5 – 6 поетичних творів та імена їх авторів;</p>	<p>Робота з дитячою книжкою.</p> <p>Заучування напам'ять</p>
<p>Змістова лінія «Взаємодіємо письмово»</p>	
<p>формулює відповіді на запитання та записує їх;</p> <p>складає 3 – 4 зв'язні між собою речення за змістом і записує їх;</p> <p>відновлює деформований текст;</p> <p>пише з допомогою вчителя переказ тексту розповідального змісту за колективно складеним планом, опорними словами та допоміжними матеріалами;</p> <p>складає з допомогою вчителя письмове висловлення розповідного, описового змісту, міркування;</p>	<p>Формулювання відповідей на запитання та запис їх у зошити;</p> <p>Складання і запис зв'язаних між собою за змістом речень;</p> <p>Робота з деформованим текстом;</p> <p>Написання переказу</p> <p>Складання письмових висловлень: розповідей, описів, міркувань на добре відомі учням теми;</p>

<p>пише колективно складений текст вітальної листівки, запрошення, оголошення, sms-повідомлення;</p>	<p>Написання зразків ділового мовлення: вітальних листівок, запрошення оголошення, sms-повідомлення тощо.</p>
<p>Змістова лінія «Досліджуємо медіа»</p>	
<p>Сприймає і розуміє медіапродукцію українською мовою: фільми, мультфільми, радіо- та телепередачі, дитячі газети, журнали, розповідає, про що в них ідеться, переказує зміст, висловлює за ними кількома реченнями (6 - 7) власну думку; вміє використовувати інформацію з медіаджерел для підтвердження думки, виконання певних дій, розширення своїх знань; створює власні медіапродукти (листівку, запрошення, оголошення, sms-повідомлення, лепбук)</p>	<p>Медіапродукція</p>
<p>Змістова лінія «Досліджуємо мовні явища»</p>	
<p>Веде записи у зошитах розбірливо, охайно, дотримується усіх вимог до оформлення письмових робіт; позначає однакові в румунській й українській мовах звуки ([б], [п], [л], [н], [с] та ін.) буквами українського алфавіту, пише їх відповідно до графічних норм; дотримується гігієнічних правил письма; застосовує вивчені у 3 класі правила: написання слів з апострофом; позначення м'якості приголосних на письмі м'яким знаком; написання слів з буквсполученнями <i>йо</i> та <i>ьо</i>; подовження приголосних; написання префіксів пре-, при-, роз-, без-, з (с). переносить на матеріал української мови вивчені на уроках румунської мови правила: написання власних та загальних назв;</p>	<p>Культура письма. Оформлення письмових робіт Удосконалення графічних навичок письма Удосконалення навичок правопису</p>

написання першого слова в реченні з великої букви;

знає голосні і приголосні звуки української мови, правильно вимовляє їх і позначає відповідними буквами;

аналізує звуко-буквений склад слова, називаючи звуки і букви, що їх позначають; правильно читає (або з пам'яті) український алфавіт, використовує його під час пошуку у словнику потрібного слова, розташовує 4 – 5 слів за алфавітом, орієнтуючись на першу букву;

поділяє слова на склади;

користується правилами переносу слів з рядка в рядок;

правильно наголошує засвоєні слова;

визначає наголошений склад; розрізняє доступні слова та форми одного і того ж слова, які відрізняються лише наголосом;

розуміє різні значення доступних багатозначних слів;

вводить у речення слова в переносному значенні;

добирає слова-синоніми, антоніми та омоніми;

вживає у власному мовленні слова-синоніми, омоніми та антоніми;

розрізняє звучання термінів «синоніми», «антоніми», «омоніми» у румунській й українській мовах;

розпізнає спільнокореневі слова, пояснює їх лексичне значення;

добирає з допомогою вчителя спільнокореневі слова;

визначає у спільнокореневих словах корінь;

розбирає слова за будовою;

знає терміни «іменник», «прикметник», «дієслово»

Поглиблення знань про звуки мовлення і позначення їх на письмі

Поглиблення знань про лексичне значення слова

Поглиблення знань про словотвір та будову слова

Частини мови

Іменник

визначає іменники, користуючись питаннями хто? що?;
знає, що іменники означають назву;
розрізняє назви істот та неістот;
визначає число іменників;
вживає у мовленні іменники в однині та множині;
визначає рід іменників, вжитих в однині;
вживає іменники різних родів, правильно поєднуючи їх з іншими словами у реченні;
змінює іменники, вжиті в однині або множині, за запитаннями відмінків;
вживає іменники у формах різних відмінків у реченні, правильно поєднуючи їх з іншими словами;
змінює голосні [і] на [о] та [е], [г], [к], [х] на [з'], [ц'], [с'] під час змінювання іменників за запитаннями;
визначає роль іменника в реченні (головний або другорядний член речення);

визначає прикметники, користуючись питаннями який? яка? яке? які?;
знає, що прикметники називають ознаку;
добирає прикметники, що називають ознаку, до іменників;
вживає у мовленні прикметники у прямому і переносному значеннях;
добирає прикметники, близькі та протилежні за значенням;
змінює прикметники за числами, а в однині – за родами;
узгоджує прикметники з іменниками у роді, числі і відмінку;
встановлює зв'язок прикметника з іменником за запитаннями (з допомогою вчителя);
поширює речення прикметниками;

Упізнає займенники, які вказують на предмети, особу, приналежність до особи, але не називають їх;
Упізнає особові займенники на слух і в текстах, пояснює їх лексичне значення;

Прикметник

Займенник

Змінює займенники за запитаннями (за зразком учителя);

Упізнає присвійні займенники;

Змінює присвійні займенники, пов'язуючи їх з іншими словами;

Використовує займенники для зв'язку речень у тексті;

Визначає у мовленні дієслова, використовуючи запитання що робити?, що зробити?, що роблю?, що робив?, що буде робити? та ін.

Добирає до поданих дієслів близькі та протилежні за значенням;

Вживає дієслова під час складання речень;

Визначає за запитаннями у текстах та мовленнєвому потоці дієслова у неозначеній формі;

Добирає за завданням вчителя дієслова у неозначеній формі;

Використовує дієслова у неозначеній формі під час побудови текстів;

Визначає час дієслова;

Утворює форми минулого та майбутнього часу;

Правильно вживає дієслова минулого, теперішнього та майбутнього часу під час мовлення;

Змінює дієслова за особами і числами у теперішньому та майбутньому часах;

Правильно утворює складену форму майбутнього часу дієслів недоконаного виду (без вживання термінів): я буду писати (читати, малювати тощо);

Змінює дієслова минулого часу за родами (за зразком);

Визначає роль дієслова у реченні (головний член речення;)

визначає числівники, використовуючи запитаннями скільки? котрий? котра? котре?

Правильно вимовляє і пише найуживаніші числівники;

Дієслово

Числівник

Практично засвоює вимову і письмо відмінкових форм окремих числівників (1 - 10)

Практично засвоює правильні словесні форми на позначення часу доби за зразком учителя;

Упізнає у мовленні й текстах прислівники, використовуючи запитання де? куди? коли? як? та ін.

Вживає їх у мовленні, пов'язуючи з дієсловами;

Добирає до поданих прислівників близькі та протилежні за значенням;

Дає визначення речення за метою висловлювання;

розрізняє розповідні, питальні і спонукальні речення, окличні та неокличні речення, вживає їх у мовленні, правильно інтонуючи;

складає розповідні, питальні і спонукальні речення, окличні та неокличні речення, записує речення, використовуючи в кінці речень відповідні розділові знаки;

відновлює зміст деформованих речень;

визначає головні слова у реченні (підмет і присудок);

встановлює (з допомогою вчителя) зв'язок між словами у простому реченні;

виявляє в реченні однорідні члени речення;

вживає кому при однорідних членах речення;

поєднує однорідні члени речення з допомогою сполучників і й, та, а, але;

має уяву про складне речення, співвідносить частини складного речення з простими реченнями, об'єднує два простих речення в одне;

починає розрізняти просте речення з однорідними присудками і складне речення (у найпростіших випадках);

Прислівник

Речення